

Toetscultuur

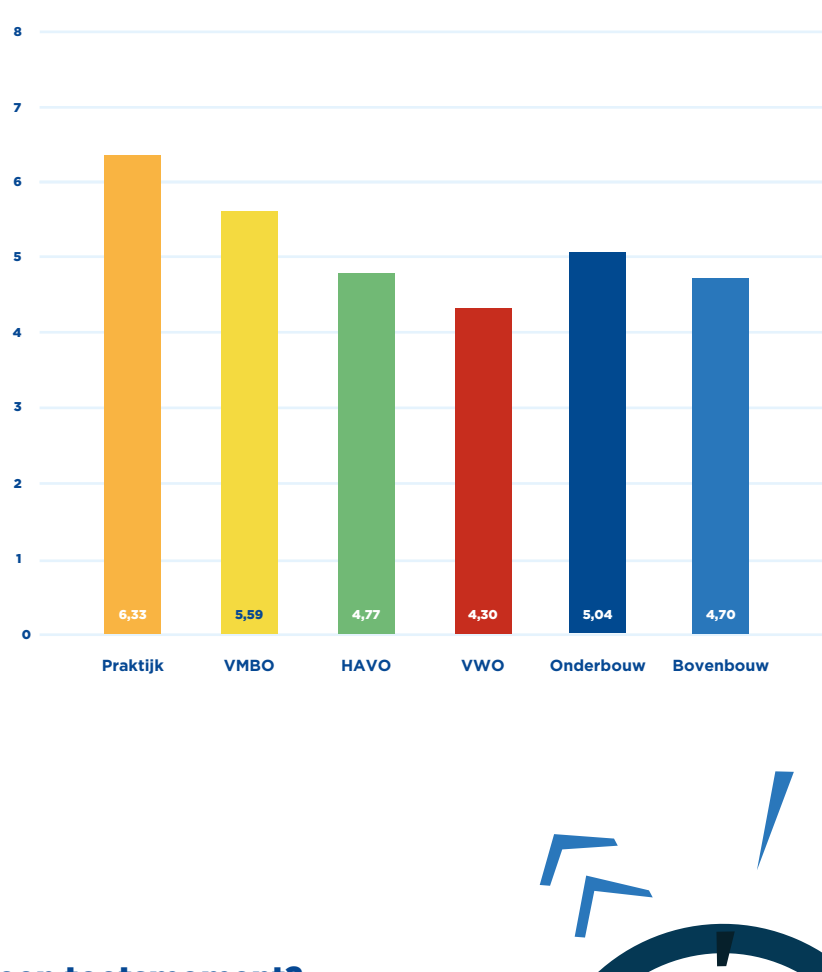
Zweten, weten, vergeten...Het LAKS heeft in de laatste jaren veel aandacht besteed aan thema's als prestatiedruk en toetscultuur. Leerlingen lijken erg veel druk te ervaren door de focus op toetsen en cijfers in het onderwijs. We vroegen leerlingen naar hun stemming rondom toetsmomenten en zochten uit waar de druk vooral vandaan komt. Natuurlijk wilden we ook weten hoe de druk eraf kan: minder toetsmomenten en vaker pieken of juist meer toetsmomenten en minder vaak pieken? Zelf je eindexamen inplannen of vakken op een makkelijker niveau doen? Check de resultaten hieronder!

En wil je meer weten over deze onderwerpen, check dan ook ons rapport over toetscultuur en ons rapport over prestatiedruk. De rapporten vind je hier: <https://www.laks.nl/informatie/links-documenten/>.

Wat voor effect hebben toetsmomenten op jouw stemming?

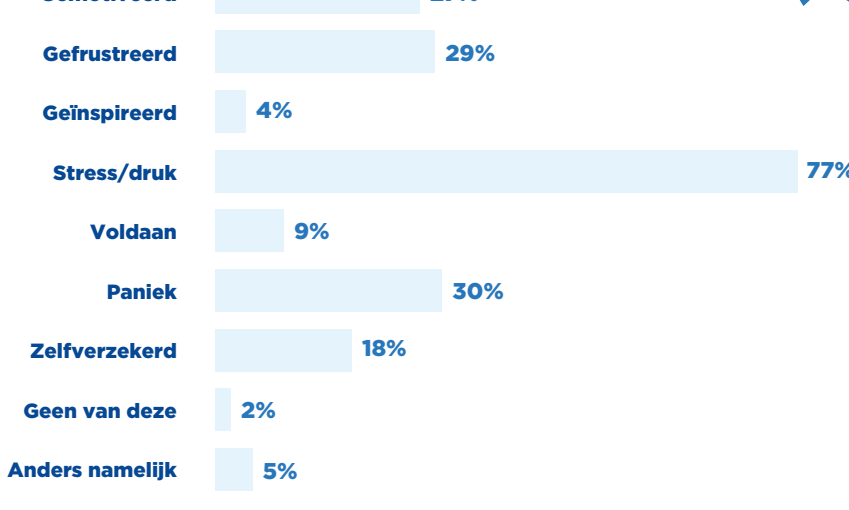
1 = negatief, 10 = positief

Bijna alle leerlingen ervaren het effect van toetsmomenten op hun stemming als niet zo heel positief. De leerlingen uit het praktijkonderwijs en het vmbo geven het effect ongeveer een 6. Zij ervaren het dus niet als een erg positief effect, maar hun medeleerlingen van het havo en het vooral die van het vwo zien dit effect nog negatiever met scores van 4,7 en 4,3. Op basis van deze cijfers kan worden gesteld dat het effect van toetsmomenten over het algemeen niet positief is voor de stemming van leerlingen.

Hoe is jouw stemming rondom een toetsmoment?

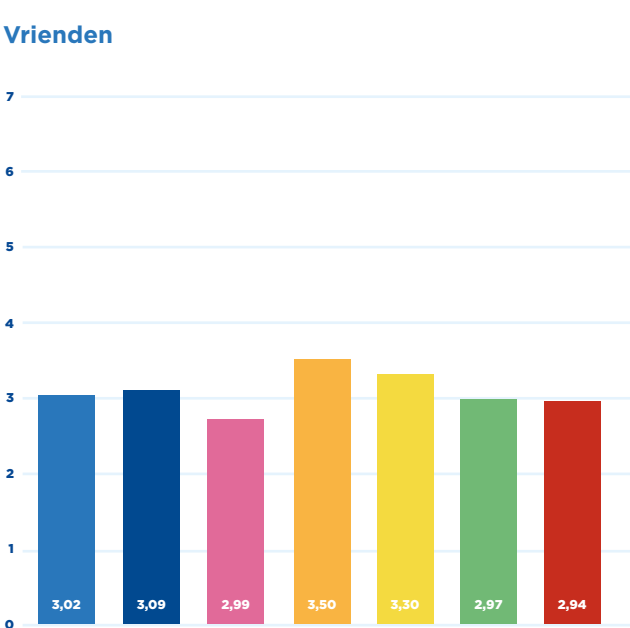
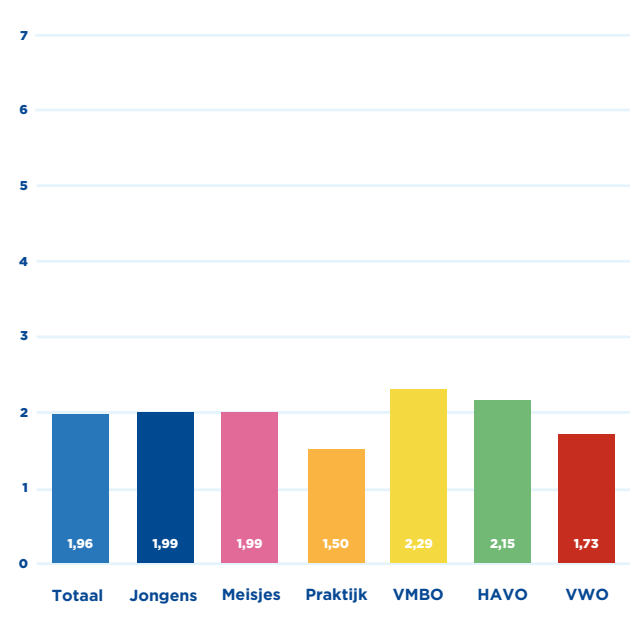
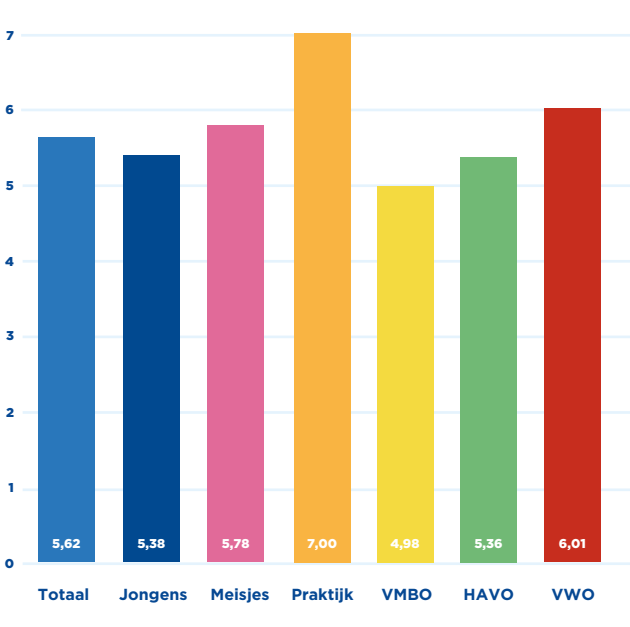
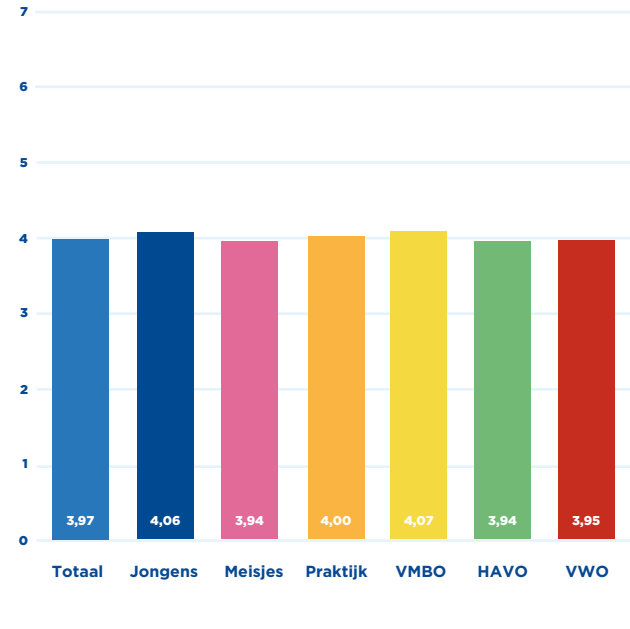
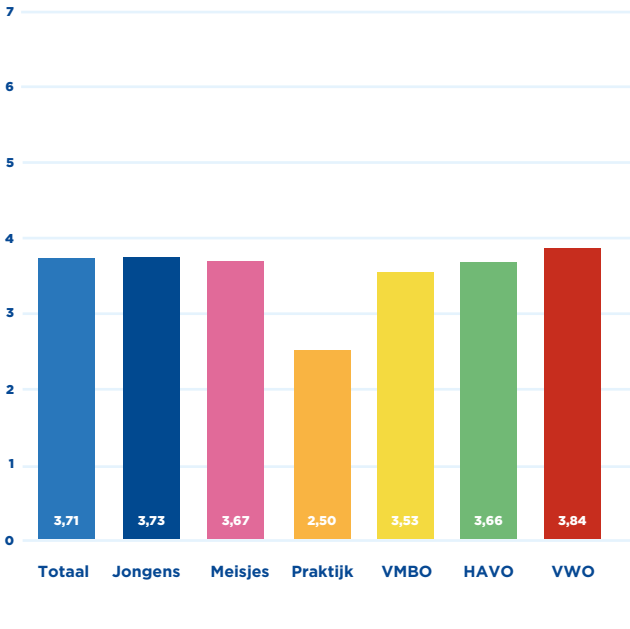
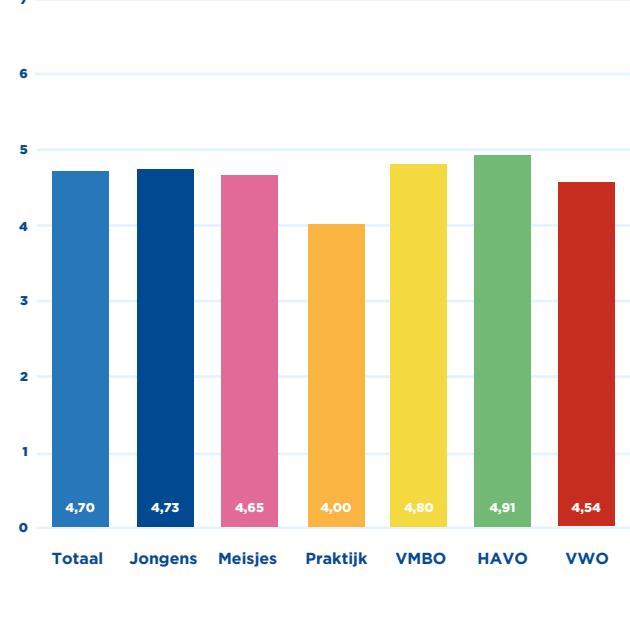
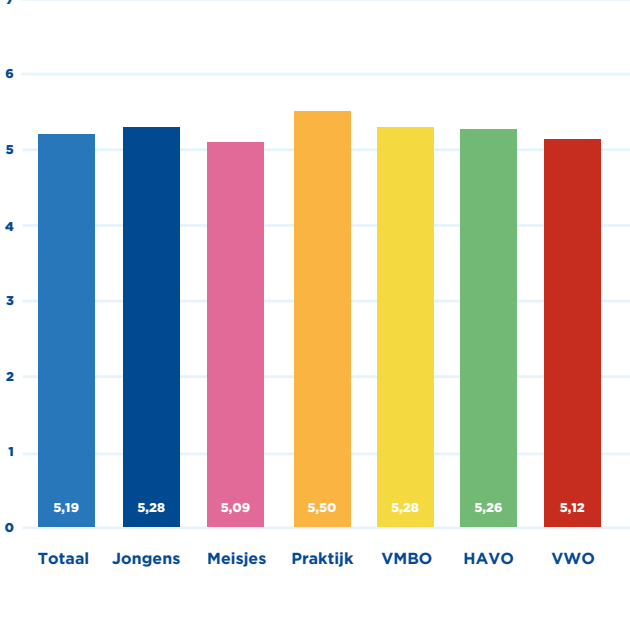
Maar wat is die stemming rondom zo'n toetsmoment dan? Bijna een derde van de leerlingen zegt zich ongemotiveerd en paniekerig te voelen en gefrustreerd te zijn. Ruim driekwart van de leerlingen ervaart bovendien stress en druk rondom een toetsmoment. Slechts een vijfde van de leerlingen voelt zich zelfverzekerd en slechts een kwart is gemotiveerd. Gezien het grote aantal toetsmomenten dat leerlingen hebben, is het zorgelijk dat een toetsmoment zo'n negatief effect heeft op de stemming van de leerling.

Wie zorgt voor de meeste druk die jij ervaart bij het maken van toetsen?

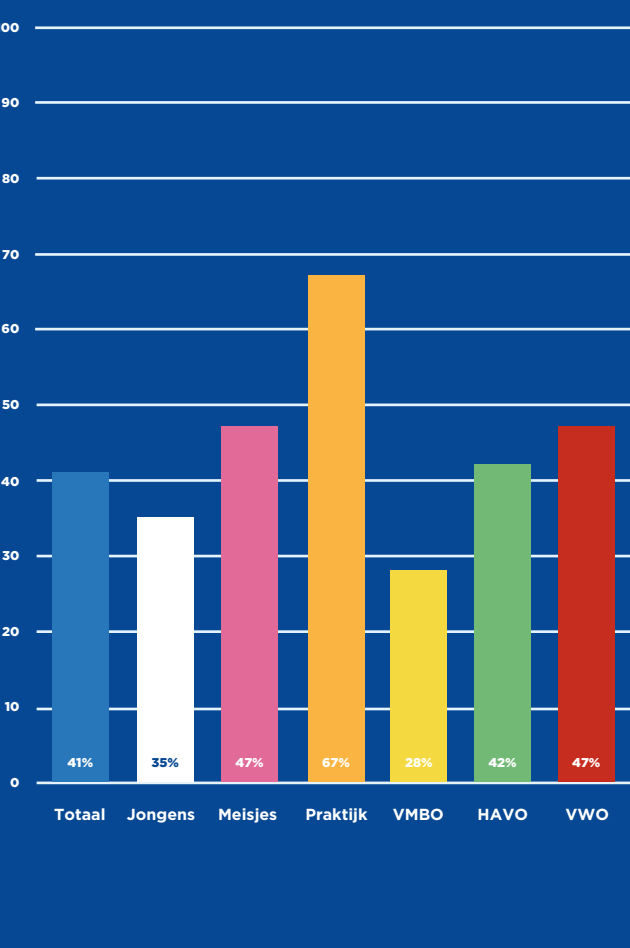
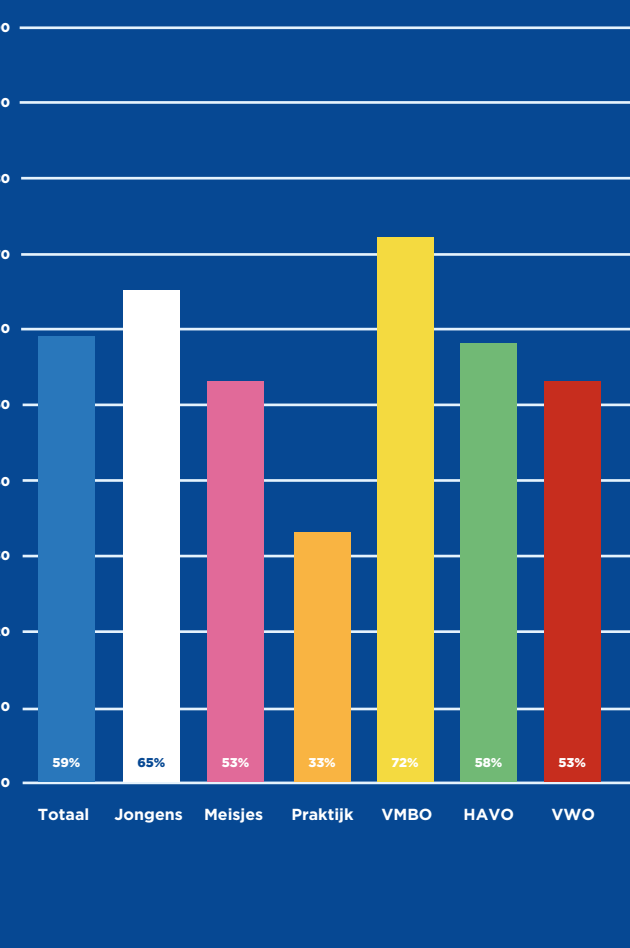
1 = geeft weinig druk, 7 = geeft veel druk

En waar komt al die druk en stress dan eigenlijk vooral vandaan? Leerlingen geven aan dat er veel druk vanuit henzelf komt en vanuit school en hun docenten. In mindere mate ervaren leerlingen uit druk vanuit hun ouders, vrienden en medeleerlingen. De druk die leerlingen door social media zouden kunnen ervaren is echter niet noemenswaardig. Dat leerlingen vooral ook veel druk vanuit zichzelf ervaren kan duiden op een groter maatschappelijk probleem: de druk om te presteren is tegenwoordig hoog en falen wordt als persoonlijk probleem gezien. Het zou kunnen dat dit meespeelt in de druk die leerlingen zichzelf opleggen.

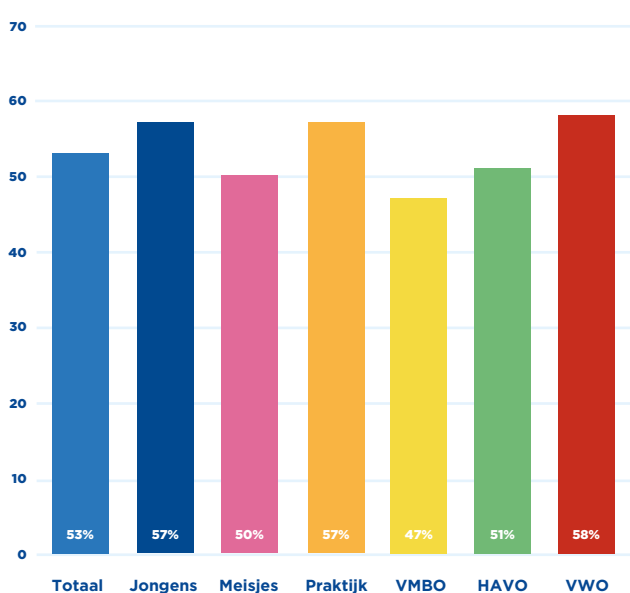
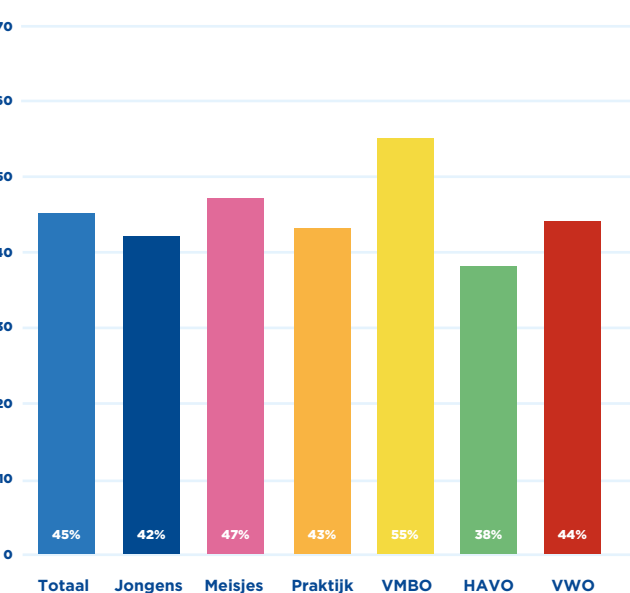
Welke van de twee onderstaande keuzes zou jou de minste stress opleveren?

De meningen zijn verdeeld: iets meer dan de helft van de leerlingen zou liever minder toetsmomenten hebben, iets minder dan de helft liever meer toetsmomenten. Onder jongens is het duidelijk dat twee derde liever minder toetsmomenten wil, bij meisjes ligt het iets dichterbij elkaar. Verder valt op dat leerlingen in het vmbo veel liever minder toetsmomenten zouden hebben. Bij havo- en vooral bij vwo-leerlingen zijn de meningen sterk verdeeld: de helft wil meer, de helft wil minder. Voor beide opties valt iets te zeggen en het is belangrijk om een balans te vinden tussen het aantal toetsen en de druk die daarop ligt: er zal minder druk liggen op formatieve toetsen dan op toetsen waar iets van afhangt. Een balans daartussen zou stress en druk kunnen wegnemen.

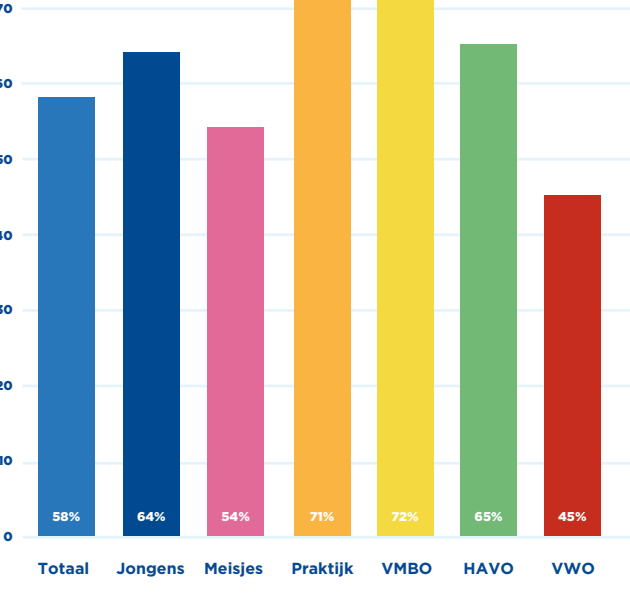

In hoeverre wil je van de drie gegeven opties gebruik maken?

Bijna de helft van de leerlingen zou gebruikmaken van de mogelijkheid dat een coach helpt bij goed (leren) plannen. Dit geldt meer voor vmbo-leerlingen dan voor havisten en vwo'ers. Ruim de helft van alle leerlingen zou zelf willen bepalen wanneer je eindexamen maakt, en vooral vwo'ers vinden dit een aantrekkelijke optie. Daarnaast zou ruim de helft zelf willen bepalen om bepaalde eindexamens op een ander niveau te doen. Vooral vmbo'ers zouden dit willen: bijna driekwart vindt dit een goede optie.

Zelf mogen bepalen of je eindexamen op verschillende niveaus doet (moelijkste vak op een lager niveau afronden en beste vak op een hoger niveau)

Zou je je eindexamens zelf willen plannen?

Het is duidelijk dat leerlingen erg verdeeld zijn over de beste manier om te gaan met toetsen en examens. Hieronder zie je een paar veelgenoemde redenen om wel of niet zelf te willen bepalen of je eindexamen zelf in te plannen en eindexamens op verschillende niveaus te doen.

Ja, want dan kan ik zelf een planning maken en me beter voorbereiden op de examens.

Nee, liever niet, want dan ga ik m'n examens toch alleen maar uitstellen, en dat kan ook stress opleveren.

Zou je je eindexamens op verschillende niveaus willen doen?

Ja, want dan kan ik ook de vakken doen waar ik niet zo goed in ben en alsnog voldoende aisinog.

Nee, liever niet, want misschien is mijn diploma dan minder waard als ik niet alle vakken op hetzelfde niveau doe.